

Gemeente Sint-Pieters-Woluwe
Dienst Openbare Werken
Dhr. M. Van Eechaute,
Ingenieur
Charles Thielmanslaan 93
1150 BRUSSEL

O/ref : gm/WSP2.21/s.469
U/ref : TP/PS/MVE/2009/017
Bijlage : schets alternatief voorstel

Brussel,

Mijnheer,

Betreft : SINT-PIETERS-WOLUWE. Bosstraat 11. Stabilisatie van de omheiningsmuur van het Croussepark. Principeadvies van de KCML.

In antwoord op uw brief van 14 december 2009 en naar aanleiding van de vergadering van 10 december jl. in aanwezigheid van het studiebureau Grontmij en de vertegenwoordigers van de KCML en de DML, hebben wij de eer U mee te delen dat ons College tijdens haar vergadering van 16 december 2009 over hoger vernoemde werken volgend principeadvies heeft uitgebracht.

In 2007 onderzocht de Commissie, in het kader van de aanvraag van een unieke vergunning, een eerste voorstel met betrekking tot de stabilisering van de muur van het park Crousse. Ze vroeg toen bijkomende informatie over het dossier aangezien de voorgestelde interventies op de muur te ingrijpend bleken (volledige heropbouw van de muur of stabilisering door middel van nagels). Aangezien die informatie toen niet binnen de wettelijke termijn ingediend kon worden, zag de Commissie zich tijdens haar vergadering van 27 juni 2007 genoodzaakt een ongunstig eensluidend advies over de aanvraag uit te brengen. Sindsdien is het dossier echter verder geëvolueerd en heeft de gemeente een stabiliteitsbureau aangesteld om de problematiek van de stabiliteit van de muur verder te onderzoeken en een antwoord te formuleren op de bemerkingen van de Commissie.

Het studiebureau formuleert vandaag een nieuw voorstel dat gebaseerd is op een topografische opmeting van het park en de parkmuur. Hieruit blijkt dat de muur niet volledig verticaal is maar overhelt naar de kant van de Kellestraat. Ook werd een aantal kernboringen uitgevoerd die het mogelijk maakten de samenstelling en geometrie van de muur te documenteren en te analyseren. Hieruit blijkt dat de muur is opgebouwd uit zeer onregelmatig metselwerk met holtes.

Tot slot werd ook een proefsleuf gegraven waaruit blijkt dat de muur niet verankerd is aan de bodem (geen funderingen onder het niveau van het voetpad).

Het uitgevoerde onderzoek maakte het mogelijk een nieuw, minder ingrijpend voorstel te formuleren om de muur te stabiliseren. De techniek van onderschoeiing door middel van beschoeide sleuven blijkt vandaag de meest aangewezen interventiemethode. Hierbij worden kleine moten van ca. 1 m 50 breed achter de parkmuur uitgegraven waarbij de uitgraving

onmiddellijk wordt voorzien van betonnen of houten plaatjes en stutten. De uitgraving gebeurt achter en onder de bestaande muur om op die manier rond de bestaande parkmuur een betonnen steun te vormen die hem volledig ontlast.

Algemeen genomen meent de Commissie dat het principe van de voorgestelde werkwijze en stabiliseringsmethode aanvaardbaar is. Ze kan hierover dan ook haar goedkeuring geven mits er rekening wordt gehouden met onderstaande bemerkingen en aanbevelingen.

- Alle nodige **maatregelen dienen te worden getroffen om de stabiliteit van de muur tijdens de werken te garanderen**. De muur mag dus geen druk ondervinden tijdens het gieten van het beton aangezien dat zijn behoud in het gedrang kan brengen. Dit dient uitdrukkelijk te worden voorzien de beschrijving van de werken.
- De impact van het gewicht van de nieuwe betonnen muur (ca. 700 kg / m³) moet geanalyseerd worden en de kans op zettingen in kaart gebracht. Ook moet nagegaan worden wat het risico is op zettingen in de zone van muur die niet wordt verstevigd en die zich naast de te stabiliseren muur bevindt.
In dat opzicht vraagt de Commissie ook **de haalbaarheid te bestuderen van een gewijzigde versie van de stabiliseringsmethode** met name een L-vormige betonnen muur waarbij de ruimte tussen die nieuwe muur en de bestaande wordt opgevuld met argex. Deze oplossing heeft als voordeel dat het gewicht en de druk op de bestaande muur sterk kan worden beperkt, maar vraagt wel een complexere uitvoering (plaatsing van een drainering en waterdichte laag) (cf. schema in bijlage).
- Er moet nog een **nauwkeurige opmeting van het schadebeeld van de muur worden opgemaakt. Het is zeer belangrijk dat naast de stabilisering ook de eigenlijke restauratie van de muur wordt voorzien** en dat beide luiken het voorwerp uitmaken van hetzelfde aanvraagdossier.
- **Een nauwkeurig plan van de bomen die in het kader van de werken gerooid moeten worden, dient aan het aanvraagdossier te worden toegevoegd**. Algemeen genomen moet de impact op de beplantingen zoveel mogelijk beperkt worden.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

G. VANDERHULST
Wvd. Voorzitter

Kopie naar: B.R.O.H. – D.S. (Mevr. C. Defosse) en DML (Dhr. H. Vanderlinden) ; studiebureau Grontmij.